

شماره چاپ: ۱۱۵۹

دوره دهم - سال سوم

شماره ثبت: ۲۰۱

تاریخ چاپ: ۱۳۹۷/۸/۵

اظهارنظر کارشناسی درباره:

«طرح اصلاح برخی از قوانین مربوط به تابعیت»

کد موضوعی: ۲۴۰

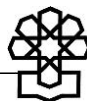
شماره مسلسل: ۱-۱۶۰۹۳

آذرماه ۱۳۹۷

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده.....
۲.....	مقدمه.....
۳.....	پیشینه موضوع.....
۴.....	بررسی کلیات طرح.....
۶.....	بررسی جزئیات طرح.....
۱۵.....	جدول پیشنهادها.....
۳۱.....	نتیجه گیری.....

اظهار نظر کارشناسی درباره: «طرح اصلاح برخی از قوانین مربوط به تابعیت»

چکیده

طرح اصلاح برخی از قوانین مربوط به تابعیت در کمیسیون قضایی و حقوقی بررسی شده و کلیات آن رد گردیده است و هم‌اکنون گزارش این کمیسیون در دستور صحن علنی قرار دارد. از آنجایی که موضوع تابعیت و مسائل مربوط به آن از اهمیت بالایی برخوردار است و هم‌اکنون نیز مشکلات بسیاری برای افرادی که با این مسئله درگیر هستند وجود دارد و از سوی دیگر لایحه‌ای از سوی دولت با موضوع اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی و مردان خارجی به مجلس وصول گردیده و همچنین طرح دیگری با موضوع کاملاً یکسان با موضوع لایحه مذکور، در دستور کار کمیسیون قضایی و حقوقی قرار دارد فلذا بهتر آن است که طرح اصلاح برخی از قوانین مربوط به تابعیت - نظر به برخی احکام پیشنهادی مناسبی که در آن وجود دارد - دوباره به کمیسیون قضایی و حقوقی ارجاع شده و مواد این طرح همزمان با بررسی لایحه اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی و مردان خارجی مورد بررسی قرار گیرد.

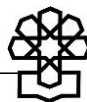
در این گزارش ابتدا پیشینه تقنینی موضوع بیان شده و پس از بررسی کلیات طرح، پیشنهادهایی در خصوص اصلاح یا تکمیل یا حذف مواد طرح کنونی ارائه شده است که در صورت ارجاع مجدد طرح به کمیسیون قضایی و حقوقی و تصویب آنها، می‌توانند مثمر‌تر و مفید باشند.

مقدمه

طرح اصلاح برخی از قوانین مربوط به تابعیت در مجلس دهم اعلام وصول گردید و متعاقب آن، بررسی این طرح به کمیسیون مشترکی مرکب از اعضای منتخب کمیسیون‌های امنیت ملی و سیاست خارجی، برنامه و بودجه، شوراها و امور داخلی، قضایی و حقوقی ارجاع شد که با توجه به عدم تشکیل کمیسیون مشترک مذکور؛ بررسی طرح به کمیسیون قضایی و حقوقی ارجاع گردید که این کمیسیون، کلیات این طرح را رد نموده و بررسی گزارش کمیسیون مبنی بر رد کلیات طرح در دستور صحن علنی قرار دارد.

موضوع تابعیت و مسائل مربوط به آن از اهمیت بالایی برخوردار است و هم‌اکنون نیز مشکلات بسیاری برای افرادی که با این مسئله درگیرند مانند افرادی که مشمول قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی و مردان خارجی هستند یا مشمولین ماده (۴۵) قانون ثبت احوال، وجود دارد. از سوی دیگر لایحه‌ای از سوی دولت با موضوع اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی و مردان خارجی به مجلس وصول گردیده و همچنین طرح دیگری با موضوع کاملاً یکسان با موضوع لایحه مذکور، در دستور کار کمیسیون قضایی و حقوقی قرار دارد.

با توجه به این مسائل پیشنهاد می‌شود طرح اصلاح برخی از قوانین مربوط به تابعیت دوباره به کمیسیون قضایی و حقوقی ارجاع شده و مواد این طرح همزمان با بررسی لایحه اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی و مردان خارجی مورد بررسی قرار گیرد. در این گزارش به بررسی تفصیلی این طرح پرداخته و پیشنهادهایی جهت اصلاح این طرح در صورت اعاده به کمیسیون قضایی و حقوقی؛ ارائه شده است.

از تصویب قانون مدنی که عهده‌دار بیان احکام تابعیت می‌باشد تاکنون بیش از ۸۰ سال گذشته است و در طول این مدت کشور از منظر ورود و خروج مهاجران با تحولات بسیاری مواجه شده است. تقریباً تاکنون چند موج کلی مهاجرت به داخل کشور افتاده که در حال حاضر بالغ بر چند میلیون نفر از اتباع کشورهای خارجی به صورت قانونی و غیرقانونی در ایران سکونت دارند. حضور این مهاجران و زندگی و کسب‌وکار آنان موجب شد که برخی از آنان با زنان ایرانی ازدواج کنند که فرزندان از این ازدواج‌ها به دنیا آمدند.

براساس بند «۵» ماده (۹۷۶) قانون مدنی فرزندان حاصل از ازدواج زن ایرانی و مرد خارجی در صورتی که بلافاصله پس از رسیدن به ۱۸ سال تمام شمسی، یک سال دیگر نیز در ایران اقامت داشته باشد ایرانی محسوب می‌شود.^۱ البته مباحثی در خصوص اولویت این افراد به افراد موضوع بند «۴» ماده مذکور و همچنین داخل بودن فرزندان حاصل از والدین خارجی در بند «۵» مذکور مطرح شده و می‌شود و نیز حتی اجرا می‌گردد.

در طول چند دهه، اجرای این قانون با فراز و فرودهایی همراه بود که با توجه به مسائل و مشکلاتی که در مسیر اعطای تابعیت به متقاضیان واجد شرایط پیش آمده بود، در سال ۱۳۸۵ قانون تعیین تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی و مردان خارجی تصویب شد^۲ که در این قانون تحولات زیر اتفاق افتاد:

۱. کسانی که در ایران از پدری که تبعه خارجه است به‌وجود آمده و بلافاصله پس از رسیدن به سن ۱۸ سال تمام لااقل یک سال دیگر در ایران اقامت کرده باشند والا قبول شدن آنها به تابعیت ایران برطبق مقرراتی خواهد بود که مطابق قانون برای تحصیل تابعیت ایران مقرر است.

۲. **ماده واحده** - فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی که در ایران متولد شده یا حداکثر تا یک سال پس از تصویب این قانون در ایران متولد می‌شوند می‌توانند بعد از رسیدن به سن هجده سال تمام

۱. تعیین شرایط اعطای تابعیت اکتسابی به این افراد شامل: نداشتن سوء پیشینه کیفری و امنیتی و اعلام رد تابعیت غیرایرانی (تابعیت پدری)،
 ۲. لزوم وجود پروانه ازدواج برای والدین برای اعطای تابعیت به متولدین پس از تصویب این قانون.

با توجه به تغییرات به وجود آمده توسط قانون تعیین تکلیف فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی، باز هم اعطای تابعیت به فرزندان مذکور با توجه به لزوم رد تابعیت خارجی که مستلزم ارائه نامه کتبی از دولت متبوع پدر می‌باشد به سختی انجام می‌پذیرد. هرچند در این قانون به موضوع اقامت آنان در ایران تصریح شده است، لکن موضوع برخورداری آنان از خدمات اجتماعی و درمانی و تحصیلی مغفول و مسکوت مانده که عمده مشکلات این افراد در این حوزه‌هاست.

بررسی کلیات طرح

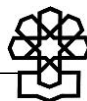
همان‌گونه که در قسمت پیشینه موضوع بیان شد، قانون مدنی که عهده‌دار اصلی بیان احکام تابعیت می‌باشد، حدود ۸۰ سال پیش به تصویب رسیده است و بعد از آن مسائل

تقاضای تابعیت ایرانی نمایند. این افراد در صورت نداشتن سوء پیشینه کیفری یا امنیتی و اعلام رد تابعیت غیرایرانی به تابعیت ایران پذیرفته می‌شوند.

وزارت کشور نسبت به احراز ولادت طفل در ایران و صدور پروانه ازدواج موضوع ماده (۱۰۶۰) قانون مدنی اقدام می‌نماید و نیروی انتظامی نیز با اعلام وزارت کشور پروانه اقامت برای پدر خارجی مذکور در این ماده صادر می‌کند. فرزندان موضوع این ماده قبل از تحصیل تابعیت نیز مجاز به اقامت در ایران می‌باشند.

تبصره ۱» - چنانچه سن مشمولین این ماده در زمان تصویب بیش از هجده سال تمام باشد باید حداکثر طرف يك سال اقدام به تقاضای تابعیت ایرانی نمایند.

تبصره ۲» - از تاریخ تصویب این قانون کسانی که در اثر ازدواج زن ایرانی و مرد خارجی در ایران متولد شوند و ازدواج والدین آنان از ابتدا با رعایت ماده (۱۰۶۰) قانون مدنی به ثبت رسیده باشد، پس از رسیدن به سن هجده سال تمام و حداکثر طرف مدت يك سال، بدون رعایت شرط سکونت مندرج در ماده (۹۷۹) قانون مدنی به تابعیت ایران پذیرفته می‌شوند.

اجتماعی بسیاری از قبیل موج مهاجرت اتباع خارجی به ایران اتفاق افتاده است که ضرورت بازنگری در این قانون در این خصوص و یا حداقل ضرورت بررسی مجدد احکام مربوط به این موضوع را آشکار می‌سازد.

از سوی دیگر تعیین تکلیف تابعیت زنان و فرزندان حاصل از ازدواج شرعی ولی غیررسمی (بدون اخذ مجوز مذکور در ماده (۱۰۶۰) قانون مدنی)؛ تنقیح قوانین این حوزه و مسائل دیگری از این قبیل نشان‌دهنده لزوم بررسی مجدد احکام تابعیت می‌باشد. در خصوص موضوع تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی و مردان خارجی چند راهکار وجود دارد:

الف) اعطای اقامت تا رسیدن به ۱۸ سالگی و اعطای تسهیلات زندگی مانند اعطای خدمات بهداشتی و درمانی و تحصیلی مانند اتباع ایران و پس از رسیدن به ۱۸ سال اعطای تابعیت به آنان در صورت تولد در ایران، با صلاحدید دولت و تقاضای آنان.

ب) اعطای اقامت تا رسیدن به ۱۸ سالگی و اعطای تسهیلات زندگی مانند اعطای خدمات بهداشتی و درمانی و تحصیلی مانند اتباع ایران و پس از رسیدن به ۱۸ سال اعطای تابعیت به آنان در صورت تولد در ایران و بدون در نظر گرفتن سایر ملاحظات.

ج) اعطای تابعیت به این افراد از بدو تولد فقط در صورت تولد در ایران.

د) اعطای تابعیت به این افراد از بدو تولد در صورت تولد در ایران یا در غیر ایران و وجود پروانه ماده (۱۰۶۰) قانون مدنی.

ه) اعطای تابعیت به این افراد از بدو تولد در صورت تولد در ایران و غیر ایران.

و سایر راهکارهای متصور دیگر.

نکته دیگر اینکه ملاحظات امنیتی، اقتصادی و اجتماعی بسیاری در خصوص پذیرش

هر کدام از راهکارهای بیان شده وجود دارد، به خصوص در مورد راهکارهای ناظر به اعطای تابعیت از بدو تولد که در این طرح نیز ملاک نظر بوده است، ملاحظات امنیتی بسیاری وجود دارد.

بررسی جزئیات طرح

با توجه به مطالبی که در قسمت‌های پیشین بیان شد، در این قسمت به بررسی مواد این طرح می‌پردازیم:

ماده (۱)

با توجه به اینکه احکام مربوط به تابعیت جزء قواعد آمره می‌باشد و نمی‌توان آن را به تراضی دو طرف موکول نمود فلذا اضافه نمودن امکان تراضی خلاف این حکم مخالف با آمره بودن قواعد مربوط به تابعیت از جمله حکم مندرج در این ماده می‌باشد.

حذف این ماده مورد پیشنهاد است.

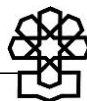
ماده (۲)

بند «۱» - با توجه به اینکه شناسنامه سند و نشانه ایرانی بودن فرد است و نه سبب و دلیل آن، فلذا حذف این بند مورد پیشنهاد است.

بندهای «۵» و «۸» - حکم مذکور در این دو بند از چند جهت دارای ایراد است:

۱. اولاً کسانی را که از ازدواج ثبت شده به دنیا آمده‌اند را از دایره این حکم خارج

کرده و به بند «۸» انتقال داده است. در بند «۸» برای این افراد شرط اقامت ۱۵ ساله

قبل از رسیدن به ۱۸ سال تمام شرط شده است که در نتیجه آن کسانی که از ازدواج ثبت نشده به دنیا آمده‌اند نیازمند شرط اقامت نیستند و کسانی که از ازدواج ثبت شده به دنیا آمده‌اند باید ۱۵ سال اقامت داشته باشند.

۲. برای افراد متولد بعد از تاریخ ۱۳۹۶/۱/۱ تعیین تکلیف نشده است، فلذا یا باید مشمول حکم پیشنهادی مندرج در حکم بند «۸» شوند و حداقل ۱۵ سال در ایران ساکن باشند که خود نوعی تبعیض می‌باشد (که در این بند نیز شرط ازدواج ثبت شده وجود دارد) یا همچنان بلا تکلیف فرض شوند.

۳. در بند «۸» برای تولد خارج از ایران نیز امکان تحصیل تابعیت ایرانی فرض شده است که این حکم بی‌سابقه بوده و ضمناً نیاز جامعه کنونی نمی‌باشد. فلذا تولد در خارج از ایران باید از این بند حذف شود و تنها امکان خروج از تابعیت ایران پس از ۱۸ سالگی برای آنان فراهم شود.

پیشنهاد می‌شود یا بندهای «۵» و «۸» از این طرح حذف شده و در طرح اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی و مردان خارجی؛ این موضوع بررسی و تصویب شود و یا اینکه این دو بند به شکل زیر تصویب گردد:

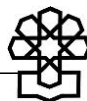
«قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی و مردان خارجی» مصوب ۱۳۸۵/۷/۲ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی که حداکثر تا ۱۰ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون در ایران متولد شده یا می‌شوند، می‌توانند بعد از رسیدن به سن ۱۸ سال تمام شمسی و حداکثر تا سن ۲۱ سال تمام شمسی

تقاضای تحصیل تابعیت ایرانی نمایند. این افراد در صورت نداشتن سوء پیشینه کیفری یا امنیتی و همچنین ارائه اقرارنامه تنظیمی در دفاتر اسناد رسمی مبنی بر نداشتن یا ترک تابعیت غیرایرانی، به تابعیت ایران پذیرفته می‌شوند.

وزارت کشور نسبت به احراز ولادت طفل در ایران و صدور پروانه ازدواج موضوع ماده (۱۰۶۰) قانون مدنی اقدام می‌نماید و نیروی انتظامی نیز با اعلام وزارت کشور، برای پدر خارجی مذکور در این ماده، پروانه اقامت صادر می‌کند. فرزندان موضوع این ماده قبل از تحصیل تابعیت نیز مجاز به اقامت در ایران بوده و از حقوق شهروندی برخوردار هستند. در صورت عدم درخواست تا مهلت مذکور یا عدم اعطای تابعیت به دلیل وجود سوء پیشینه کیفری یا امنیتی یا عدم ارائه اقرارنامه مذکور در این ماده، ادامه اقامت وی و پدر خارجی تابع مقررات مربوط به اقامت اتباع خارجی می‌باشد.

تبصره «۱» - چنانچه سن مشمولین این ماده در تاریخ ۱۰ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون بیش از ۱۸ سال تمام باشد باید حداکثر ظرف سه سال پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون اقدام به تقاضای تحصیل تابعیت ایرانی نمایند. در صورت عدم درخواست تا مهلت مذکور یا عدم اعطای تابعیت به دلیل وجود سوء پیشینه کیفری یا امنیتی یا عدم ارائه اقرارنامه مذکور در این ماده، ادامه اقامت وی و پدر خارجی تابع مقررات مربوط به اقامت اتباع خارجی می‌باشد.

تبصره «۲» - افرادی که قبل از تاریخ ده ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به دنیا آمده‌اند و در هنگام درخواست، پدر و یا مادر آنان فوت شده یا جدا شده‌اند یا حداقل یکی از آنان در دسترس نمی‌باشد، احتیاجی به صدور پروانه ازدواج موضوع ماده (۱۰۶۰) قانون مدنی نبوده و احراز نسب آنان منوط به حکم دادگاه خواهد بود.

تبصره «۳» - استعلام سوء پیشینه امنیتی از وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران به عمل می‌آید و مهلت پاسخ به استعلام مذکور در این ماده حداکثر ۴۵ روز می‌باشد. پاسخ به استعلام باید شفاف و دربرگیرنده سوء پیشینه کیفری متقاضی یا محکومیت‌های قطعی به جرائم امنیتی یا مظنون بودن به ارتکاب جرائم امنیتی متقاضی و پدر خارجی وی باشد. در صورت عدم پاسخ در مهلت مذکور؛ روند اعطای تابعیت ادامه خواهد یافت.

تبصره «۴» - فرزندی که ۱۰ ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، در اثر ازدواج زن ایرانی و مرد خارجی در ایران متولد می‌شوند؛ تنها در صورتی می‌توانند برابر مقررات این قانون تقاضای تابعیت ایرانی بنمایند که ازدواج پدر و مادر آنان از ابتدا با رعایت ماده (۱۰۶۰) قانون مدنی به ثبت رسیده باشد. در غیر این صورت تقاضای تحصیل تابعیت آنان تنها در صورتی میسر است که در دادگاه ثابت شود والدین متقاضی قبل از تاریخ تصویب این قانون ازدواج کرده‌اند.

تبصره «۵» - سازمان ثبت احوال کشور مکلف است برای کلیه متولدین از ازدواج زن ایرانی و مرد خارجی در ایران، سند هویت مخصوص صادر نماید.

تبصره «۶» - متقاضیان موضوع این قانون مکلفند تقاضای خود را به فرمانداری محل سکونت خود ارائه کنند. وزارت کشور مکلف است اقدامات لازم جهت اجرای این قانون را با همکاری وزارت امور خارجه، نیروی انتظامی انجام دهد.

ماده (۳)

این ماده در حقیقت اصلاح ماده (۴۵) اصلاحی قانون ثبت احوال مصوب ۱۳۶۳/۱۰/۱۸ می‌باشد. در این ماده در صورت تردید در هویت فرد، تشخیص هویت با نیروی انتظامی و در صورت تردید در تابعیت، تشخیص تابعیت با شورای تأمین شهرستان‌ها می‌باشد. علاوه بر ایراد سپردن تشخیص تابعیت فرد به شورای تأمین - در حالی که از وظایف دادگاه می‌باشد ایراد دیگر این است که مرجع تردیدکننده مشخص نشده است و همچنین تردید در تابعیت فرد تازه تولدیافته در برخی موارد موجب بی‌تابیتی وی می‌شود (اصلاً به وی تابعیتی تعلق نمی‌گیرد تا مورد تردید واقع شود).

ماده (۹۸۱) پیشنهادی درصدد اصلاح این ماده است، لکن مراجع تردیدکننده را به تمامی دستگاه‌های اجرایی تسری داده است که باید حذف شود. پیشنهاد می‌شود این ماده به شکل زیر اصلاح شود:

«ماده (۴۵) قانون ثبت احوال مصوب ۱۳۵۵/۴/۱۶ و اصلاحات بعدی آن

به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

هرگاه هویت یا تابعیت فردی توسط ادارات ثبت احوال یا شورای تأمین یا

سازمان اطلاعات سپاه یا وزارت اطلاعات یا وزارت امور خارجه یا نیروی انتظامی

یا فرمانداری یا هریک از دادستان‌های حوزه‌های قضایی مورد تردید قرار گیرد و موضوع با ارائه مدارک از سوی فردی که هویت یا تابعیت وی مورد تردید قرار گرفته مرتفع نگردد، مراتب تردید و دلایل و مستندات آن به دادستان محل اقامت آن شخص اعلام خواهد شد. دادستان مکلف است حسب مورد نسبت به طرح دعوی جهت ابطال اسناد هویتی یا ابطال اسناد تابعیت علیه فرد مزبور در مرجع قضایی اقدام نماید.

تبصره «۱» - چنانچه درخصوص وجود شرایطی که فرد براساس آنها موفق به کسب تابعیت ایران شده است تردید حاصل شود به شرح این ماده عمل خواهد شد.
تبصره «۲» - مهلت اعلام مراتب تردید به دادستان توسط مراجع فوق، حداکثر سه ماه از تاریخ اعلام موضوع به شخصی است که تابعیت یا هویت وی مورد تردید واقع شده است.

تبصره «۳» - پرونده‌هایی که تاکنون در مراجع مختلف از جمله مراجع انتظامی یا شورای تأمین شهرستان‌ها درخصوص تردید در هویت یا تابعیت اشخاص طرح و منجر به نتیجه نهایی نشده است ظرف مدت سه ماه به دادستان موضوع این ماده تحویل خواهد شد تا وفق این ماده عمل شود.

ماده (۴)

این ماده درصدد اصلاح ماده (۹۸۰) قانون مدنی است. درخصوص اشکالات این ماده می‌توان گفت:

هرچند تشخیص تابعیتی افراد برعهده دادگاه صالح است، لکن اعطای تابعیت به افراد برعهده دولت است، فلذا صدر ماده ایراد دارد. همچنین بند «د» ضرورتاً موجب اعطای تابعیت نخواهد بود. مضافاً اینکه داشتن ۱۸ سال تمام در ماده (۹۷۹) قبلاً بیان شده است. فلذا پیشنهاد می‌شود این ماده حذف شود.

ماده (۵)

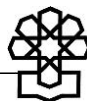
با توجه به اینکه اعطای تابعیت (موضوع ماده (۹۷۶) قانون مدنی) در اختیارات دولت می‌باشد و حق هیچ فردی نیست که برای عدم اعطای تابعیت به دادگاه مراجعه کند، فلذا صدر ماده اشکال اساسی دارد و حتماً باید حذف شود. ماده (۹۸۱) پیشنهادی طرح در حقیقت اصلاح ماده (۴۵) قانون ثبت احوال می‌باشد و بر طبق تبصره‌های پیشنهادی در آن و عمومات قانون آیین دادرسی مدنی انجام می‌پذیرد. فلذا پیشنهاد می‌گردد این ماده حذف شود.

ماده (۶)

در این پیشنهاد قسمت عمده ماده (۹۸۴) در خصوص اختیار زن و اولاد فردی که تابعیت ایرانی را کسب نموده است برای بقا بر تابعیت قبلی را از بین برده است که مخالف با اصول حقوقی است. فلذا پیشنهاد می‌گردد این ماده حذف شود.

ماده (۷)

با توجه به اینکه در قانون مدنی کسب تابعیت ایرانی توسط مادر بر اولاد صغیر و غیرصغیر وی تأثیری ندارد. فلذا پیشنهاد می‌گردد این ماده حذف شود.

ماده (۸)

اولاً این ماده در مقام اصلاح ماده (۹۸۶) نبوده و در مقام اصلاح ماده (۹۸۸) می‌باشد و ثانیاً اجازه خروج از تابعیت در اختیارات دولت است نه دادگاه. فلذا پیشنهاد می‌گردد این ماده حذف شود.

ماده (۹)

بقای بر تابعیت ایران در صورت ازدواج زن با تبعه خارجه، مفید است. در هر حال در صورت اصلاح این ماده، زنی که با تبعه خارجی ازدواج کرده می‌تواند در صورت علاقه‌مندی به کسب تابعیت خارجی شوهر - در صورت امکان کسب آن در کشور شوهر - طبق ماده (۹۸۸) تقاضای ترک تابعیت ایران را بنماید: لذا پیشنهاد می‌شود متن زیر جایگزین ماده (۹) طرح شود.

«زن ایرانی که با تبعه خارجه مزاجت می‌نماید به تابعیت ایرانی خود باقی خواهد ماند لکن در صورت تمایل به کسب تابعیت شوهر می‌تواند درخواست خروج از تابعیت ایران را بنماید.»
همچنین تبصره «۱» این ماده حذف شود.

ماده (۱۰)

احکام این ماده هم‌اکنون وجود دارد و قابل اجراست. فلذا پیشنهاد می‌گردد این ماده حذف شود.

ماده (۱۱)

ماده (۱۰۶۰) احتیاجی به تغییر ندارد و در صورت عدم صدور مجوز توسط دولت، فرد می‌تواند به دادگاه صالح مراجعه کند. اعطای اجازه ازدواج به فرد خارجی ابتدا در اختیار دولت است و در صورت عدم اجازه؛ تعیین تکلیف آن با دادگاه است. فلذا پیشنهاد می‌گردد این ماده حذف شود.

ماده (۱۲)

این ماده در ماده (۳) همین طرح مطرح گردیده است. فلذا پیشنهاد می‌گردد این ماده حذف شود.

ماده (۱۳)

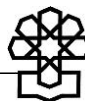
مقررات وظیفه عمومی هم‌اکنون نیز وجود دارد، فلذا پیشنهاد می‌گردد این ماده حذف شود.

ماده (۱۴)

این ماده درصدد اصلاح ایراد اصل هفتادوپنجم قانون اساسی در این طرح می‌باشد. بند دوم این طرح با توجه به اینکه عموماً این افراد از قشر کم‌بضاعت آن جامعه هستند، پیشنهاد نمی‌گردد.

ماده (۱۵)

با توجه به مصوبه مجلس در خصوص این طرح، حسب مورد باید اصلاح شود.

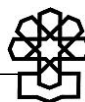

جدول پیشنهادها

پیشنهادها در خصوص این مواد در جدول زیر آمده است:

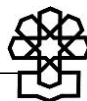
شماره ماده طرح	متن ماده	پیشنهاد
(۱)	متن زیر به انتهای ماده (۹۶۳) قانون مدنی مصوب ۱۳۱۴/۱/۲۰ و اصلاحات بعدی آن اضافه می‌گردد: «مگر آنکه برخلاف آن تراضی نموده باشند».	حذف این ماده مورد پیشنهاد است.
(۲)	بندهای «۱» و «۵» ماده (۹۷۶) قانون مدنی به شرح زیر اصلاح و یک بند به‌عنوان بند «۸» به آن الحاق می‌شود. ۱. کلیه دارندگان شناسنامه ایرانی مگر آنکه خلاف آن در مرجع قضایی صالح اثبات گردد. ۵. کسانی که در ایران از ازدواج شرعی (ثبت نشده) زن ایرانی و مرد دارای تابعیت خارجی یا فاقد تابعیت یا دارای تابعیت مشکوک تا تاریخ ۱۳۹۶/۱/۱ متولد شده باشند. ۸. کسانی که مادر آنها ایرانی است اعم از آنکه در ایران یا در خارج متولد شده باشند مشروط به اینکه ازدواج والدین آنها وفق قوانین ایران ثبت شده باشد و فرزند آنها حداقل تا سن ۱۸ سالگی ۱۵ سال در ایران ساکن باشند.	پیشنهاد می‌شود بندهای «۱» و «۵» و «۸» از این طرح حذف شده و در طرح اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی و مردان خارجی؛ این موضوع بررسی و تصویب شود: «قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی و مردان خارجی» مصوب ۱۳۸۵/۷/۲ به شرح زیر اصلاح می‌شود: فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی که حداکثر تا ۱۰ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، در ایران متولد شده یا می‌شوند، می‌توانند بعد از رسیدن به سن ۱۸ سال تمام شمسی و

پیشنهاد	متن ماده	شماره ماده طرح
<p>حداکثر تا سن ۲۱ سال تمام شمسی تقاضای تحصیل تابعیت ایرانی نمایند. این افراد در صورت نداشتن سوء پیشینه کیفری یا امنیتی و همچنین ارائه اقرارنامه تنظیمی در دفاتر اسناد رسمی مبنی بر نداشتن یا ترک تابعیت غیرایرانی، به تابعیت ایران پذیرفته می‌شوند.</p> <p>وزارت کشور نسبت به احراز ولادت طفل در ایران و صدور پروانه ازدواج موضوع ماده (۱۰۶۰) قانون مدنی اقدام می‌نماید و نیروی انتظامی نیز با اعلام وزارت کشور، برای پدر خارجی مذکور در این ماده، پروانه اقامت صادر می‌کند. فرزندان موضوع این ماده قبل از تحصیل تابعیت نیز مجاز به اقامت در ایران بوده و از حقوق شهروندی برخوردار هستند. در صورت عدم درخواست تا مهلت مذکور یا عدم اعطای تابعیت به دلیل وجود سوء پیشینه کیفری یا امنیتی یا عدم ارائه اقرارنامه مذکور در این ماده، ادامه اقامت وی و پدر خارجی تابع مقررات مربوط به اقامت اتباع خارجی می‌باشد.</p>		

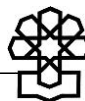
پیشنهاد	متن ماده	شماره ماده طرح
<p>تبصره «۱» - چنانچه سن مشمولین این ماده در تاریخ ۱۰ ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون بیش از ۱۸ سال تمام باشد باید حداکثر ظرف سه سال پس از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون اقدام به تقاضای تحصیل تابعیت ایرانی نمایند. در صورت عدم درخواست تا مهلت مذکور یا عدم اعطای تابعیت به دلیل وجود سوء پیشینه کیفری یا امنیتی یا عدم ارائه اقرارنامه مذکور در این ماده، ادامه اقامت وی و پدر خارجی تابع مقررات مربوط به اقامت اتباع خارجی می باشد.</p> <p>تبصره «۲» - افرادی که قبل از تاریخ ۱۰ ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون به دنیا آمده اند و در هنگام درخواست، پدر و یا مادر آنان فوت شده یا جدا شده اند یا حداقل یکی از آنان در دسترس نمی باشد، احتیاجی به صدور پروانه ازدواج موضوع ماده (۱۰۶۰) قانون مدنی نبوده و احراز نسب آنان منوط به حکم دادگاه خواهد بود.</p> <p>تبصره «۳» - استعلام سوء پیشینه امنیتی از وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران به عمل می آید و مهلت پاسخ</p>		

پیشنهاد	متن ماده	شماره ماده طرح
<p>به استعلام مذکور در این ماده حداکثر ۴۵ روز می‌باشد. پاسخ به استعلام باید شفاف و در برگیرنده سوء پیشینه کیفری متقاضی یا محکومیت‌های قطعی به جرائم امنیتی یا مظنون بودن به ارتکاب جرائم امنیتی متقاضی و پدر خارجی وی باشد. در صورت عدم پاسخ در مهلت مذکور؛ روند اعطای تابعیت ادامه خواهد یافت.</p> <p>تبصره «۴» - فرزندان که ۱۰ ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، در اثر ازدواج زن ایرانی و مرد خارجی در ایران متولد می‌شوند؛ تنها در صورتی می‌توانند برابر مقررات این قانون تقاضای تابعیت ایرانی بنمایند که ازدواج پدر و مادر آنان از ابتدا با رعایت ماده (۱۰۶۰) قانون مدنی به ثبت رسیده باشد. در غیر این صورت تقاضای تحصیل تابعیت آنان تنها در صورتی میسر است که در دادگاه ثابت شود والدین متقاضی قبل از تاریخ تصویب این قانون ازدواج کرده‌اند.</p> <p>تبصره «۵» - سازمان ثبت احوال کشور مکلف است برای کلیه متولدین از ازدواج زن ایرانی و مرد خارجی در ایران،</p>		

شماره ماده طرح	متن ماده	پیشنهاد
		سند هویت مخصوص صادر نماید. تبصره «۶» - متقاضیان موضوع این قانون مکلفند تقاضای خود را به فرمانداری محل سکونت خود ارائه کنند. وزارت کشور مکلف است اقدامات لازم جهت اجرای این قانون را با همکاری وزارت امور خارجه، نیروی انتظامی انجام دهد.
(۳)	یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (۹۸۱) به قانون مدنی الحاق می شود: ماده (۹۸۱) هرگاه هویت یا تابعیت فردی توسط ادارات ثبت احوال یا شورای تأمین یا سازمان اطلاعات سپاه یا وزارت اطلاعات یا امور خارجه یا نیروی انتظامی یا فرمانداری یا هریک از دادستان های حوزه های قضایی یا هریک از دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مورد تردید قرار گیرد و با ارائه مدارک از سوی فردی که هویت یا تابعیت وی مورد تردید قرار گرفته، موضوع مرتفع نگردد، مراتب تردید و دلایل و مستندات آن به دادستان موضوع ماده (۹۸۳) قانون مدنی اعلام خواهد شد. دادستان مکلف است حسب مورد نسبت به طرح دعوی جهت ابطال اسناد هویتی یا ابطال اسناد تابعیت	«ماده (۴۵) قانون ثبت احوال مصوب ۱۳۵۵/۴/۱۶ و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می گردد: هرگاه هویت یا تابعیت فردی توسط ادارات ثبت احوال یا شورای تأمین یا سازمان اطلاعات سپاه یا وزارت اطلاعات یا امور خارجه یا نیروی انتظامی یا فرمانداری یا هریک از دادستان های حوزه های قضایی مورد تردید قرار گیرد و موضوع با ارائه مدارک از سوی فردی که هویت یا تابعیت وی مورد تردید قرار گرفته، مرتفع نگردد، مراتب تردید و دلایل و مستندات آن به دادستان محل اقامت آن شخص اعلام خواهد شد. دادستان مکلف است حسب مورد نسبت به طرح دعوی جهت ابطال اسناد هویتی یا

پیشنهاد	متن ماده	شماره ماده طرح
<p>ابطلال اسناد تابعیت علیه فرد مزبور در مرجع قضایی اقدام نماید.</p> <p>تبصره «۱» - چنانچه ظرف مدت ۱۰ سال از تاریخ اعطای تابعیت به شخص غیرایرانی، در خصوص وجود شرایطی که فرد براساس آنها موفق به کسب تابعیت ایران شده است تردید حاصل شود به شرح این ماده عمل خواهد شد.</p> <p>تبصره «۲» - مهلت اعلام مراتب تردید به دادستان توسط مراجع فوق، حداکثر سه ماه از تاریخ اعلام موضوع به شخصی است که تابعیت یا هویت وی مورد تردید واقع شده است.</p> <p>تبصره «۳» - پرونده‌هایی که تاکنون در مراجع مختلف از جمله مراجع انتظامی یا شورای تأمین شهرستان‌ها در خصوص تردید در هویت یا تابعیت اشخاص طرح و منجر به نتیجه نهایی نشده است ظرف مدت سه ماه به دادستان موضوع این ماده تحویل خواهد شد تا وفق این ماده عمل شود.</p>	<p>علیه فرد مزبور در مرجع قضایی صالح اقدام نماید.</p> <p>تبصره «۱» - چنانچه ظرف مدت ۱۰ سال از تاریخ اعطای تابعیت به شخص غیرایرانی، در خصوص وجود شرایطی که فرد براساس آنها موفق به کسب تابعیت ایران شده است تردید حاصل شود به شرح این ماده عمل خواهد شد.</p> <p>تبصره «۲» - مهلت اعلام مراتب تردید به دادستان توسط مراجع فوق، حداکثر سه ماه از تاریخ اطلاع از موضوع خواهد بود.</p> <p>تبصره «۳» - پرونده‌هایی که تاکنون در مراجع مختلف من جمله مراجع انتظامی یا شورای تأمین شهرستان‌ها در خصوص تردید در هویت یا تابعیت اشخاص طرح و منجر به نتیجه نهایی نشده است، ظرف مدت ۶ ماه به دادستان موضوع این ماده تحویل خواهد شد تا وفق این ماده عمل شود.</p>	
<p>حذف این ماده مورد پیشنهاد است.</p>	<p>ماده (۹۸۰)</p> <p>اشخاص زیر که به سن ۱۸ سال تمام رسیده باشند می‌توانند با مراجعه به محاکم قضایی و اثبات تحقق موارد زیر درخواست تحصیل</p>	<p>(۴)</p>

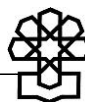
پیشنهاد	متن ماده	شماره ماده طرح
	<p>تابعیت ایرانی را بنمایند.</p> <p>الف) اشخاصی که با رعایت ماده (۱۰۶۰) قانون مدنی همسر ایرانی اختیار نموده و از او دارای فرزند باشند.</p> <p>ب) افرادی که به کشور یا نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران خدمت شایانی کرده باشند.</p> <p>ج) اشخاصی که دارای توان یا تخصص‌های علمی یا فرهنگی یا هنری یا قابلیت‌های مفیدی برای کشور باشند.</p> <p>د) افرادی که بتوانند از طریق سرمایه‌گذاری یا ایجاد اشتغال یا هر فعالیت دیگر به توسعه کشور کمک نمایند.</p> <p>ه) همسر، فرزندان و پدر و مادر اشخاصی که در دفاع از کشور یا آرمان‌ها و اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران به شهادت رسیده‌اند.</p> <p>و) افرادی که حسب دستور مقام معظم رهبری یا مصوبه شورای عالی امنیت ملی بایستی تابعیت ایران به ایشان داده شود، مگر آنکه حسب دستور یا حکم ترتیب دیگری برای دریافت تابعیت پیش‌بینی شده باشد.</p> <p>تبصره «۱» - چنانچه متقاضی بندهای «الف»، «ب»، «ج» و «د» دارای سوابق محکومیت کیفری در ایران یا کشور دیگری باشد قاضی رسیدگی‌کننده به امر تابعیت</p>	

پیشنهاد	متن ماده	شماره ماده طرح
	<p>بایستی ضمن احراز توبه و اصلاح متقاضی قبول شدن وی به تابعیت را به صلاح کشور بداند.</p> <p>تبصره «۲» - دادگاه مکلف است در هنگام صدور حکم به اعطای تابعیت درخصوص وضعیت نظام وظیفه افراد ذکور موضوع حکم مطابق با ماده (۴۶ مکرر) قانون خدمت وظیفه عمومی اظهارنظر نماید.</p> <p>تبصره «۳» - آیین‌نامه اجرایی نحوه تشخیص افراد مصداق بندهای «ب» تا «ه» به پیشنهاد مشترک وزارت کشور، وزارت امور خارجه، وزارت اطلاعات و وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p>	
حذف این ماده مورد پیشنهاد است.	<p>ماده (۹۸۳)</p> <p>رسیدگی به تمامی امور موضوع مواد (۹۷۶)، (۹۸۰) و (۹۸۱) این قانون در شعب منتخب دادگاه‌هایی عمومی حقوقی تجدیدنظر و عنداللزوم دیوان عالی کشور است که بنا به حکم رئیس قوه قضائیه در تهران یا سایر نقاط ضروری تعیین می‌شوند.</p> <p>تبصره «۱» - رسیدگی به این امور جز در مواردی که ترتیب خاصی مقرر شده باشد با</p>	(۵)

پیشنهاد	متن ماده	شماره ماده طرح
	<p>تقدیم درخواست و به طرفیت دادستان نزدیک‌ترین حوزه قضایی به دادگاه صالح، وفق قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی صورت می‌پذیرد.</p> <p>تبصره «۲» - جز در مورد اشخاص مشمول بندهای «ه» و «و» ماده (۹۸۰) این قانون مرجع قضایی مکلف است پس از ارائه دادخواست توسط متقاضی نظر مشورتی وزارت اطلاعات سازمان اطلاعات سپاه وزارت امور خارجه و نیروی انتظامی را استعلام نماید. مدت زمان ارائه پاسخ سه ماه از تاریخ استعلام بوده و عدم اعلام نظر در این مدت مانع از اتخاذ تصمیم توسط مرجع قضایی نیست.</p> <p>تبصره «۳» - در مورد اشخاص مشمول بندهای «ه» و «و» ماده (۹۸۰) این قانون نیازی به تقدیم دادخواست نبود و صرفاً با ارائه درخواست با احراز امر قاضی نسبت به صدور رأی اقدام خواهد نمود.</p> <p>تبصره «۴» - رسیدگی به درخواست تحصیل تابعیت ایرانی برای اشخاص مشمول بند «۵» ماده (۹۷۶) این قانون از جانب پدر یا مادر (چنانچه سن متقاضی در هنگام تقدیم درخواست کمتر از ۱۸ سال تمام باشد) یا خود متقاضی در هنگام تقدیم درخواست کمتر از ۱۸ سال تمام باشد) یا</p>	

پیشنهاد	متن ماده	شماره ماده طرح
	<p>خود متقاضی در هنگام درخواست ۱۸ سال تمام یا بیشتر باشد) بدون نیاز به تقدیم دادخواست به صرف تسلیم درخواست به همراه مدارک مثبت ادعا به دادگاه صالح شروع می‌شود. ادامه رسیدگی به این درخواست منوط به ثبت ازدواج والدین وفق ماده (۱۰۶۰) قانون مدنی یا ارائه مدرک مثبت ثبت آن است مگر آنکه به تشخیص دادگاه به دلیل عدم حضور پدر یا مادر یا عدم تمایل ایشان یا هر دلیل دیگر یا مکان ثبت ازدواج وجود نداشته باشد.</p> <p>تبصره «۵» - تمامی آرای صادره توسط مرجع قضایی موضوع این ماده به دادستان موضوع تبصره «۱» این ماده نیز ابلاغ خواهد شد. آرای صادره از سوی دادستان فوق یا ذی‌نفع وفق مقررات قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی حسب مورد قابل تجدیدنظر خواهی و فرجام خواهی است.</p>	
حذف این ماده مورد پیشنهاد است.	<p>در ماده (۹۸۴) قانون مدنی عبارت «ولی زن در ظرف یک سال از تاریخ صدور سند تابعیت شوهر و اولاد صغیر در ظرف یک سال از تاریخ رسیدن به سن ۱۸ سال تمام می‌توانند اظهاریه کتبی به وزارت امور خارجه داده و تابعیت مملکت سابق شوهر و یا پدر را</p>	(۶)

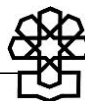
شماره ماده طرح	متن ماده	پیشنهاد
	قبول کند لیکن به اظهاریه اولاد اعم از ذکور و اناث باید تصدیق مذکور در ماده (۹۷۷) ضمیمه شود». حذف می‌شود.	
(۷)	در ماده (۹۸۵) قانون مدنی پس از کلمه «پدر» عبارت «یا مادر» اضافه می‌گردد.	حذف این ماده مورد پیشنهاد است.
(۸)	ماده (۹۸۶) قانون مدنی به شرح زیر اصلاح می‌گردد: ماده (۹۸۶) تبعه ایران با سن ۲۰ سال تمام می‌تواند با تقدیم درخواست به مرجع قضایی موضوع ماده (۹۸۳) این قانون درخواست خروج از تابعیت ایرانی را بنماید. دادگاه پس از بررسی درخواست و عنداللزوم اخذ نظر مشورتی وزارت اطلاعات، سازمان اطلاعات سپاه وزارت امور خارجه و نیروی انتظامی و احراز این امر که فرد بدون تابعیت باقی نخواهد ماند، در صورت وجود دلایل موجه حکم به موافقت با خروج از تابعیت صادر می‌نماید. تبصره «۱» - دادگاه می‌تواند ضمن صدور حکم بر موافقت با خروج از تابعیت، با تعیین مهلتی مناسب، خروج از تابعیت را منوط به ارائه مدرکی دال بر قبول شدن به تابعیت کشور دیگر نماید. تبصره «۲» - چنانچه متقاضی خروج از تابعیت دارای فرزند کمتر از ۱۸ سال تمام با تابعیت ایرانی باشد، دادگاه در صورت	حذف این ماده مورد پیشنهاد است.

پیشنهاد	متن ماده	شماره ماده طرح
	<p>احراز منافع فرزندان در خروج از تابعیت می‌تواند جهت حمایت از ایشان موافقت با درخواست را منوط به رعایت دستورات یا انجام اقداماتی در خصوص اطفال نماید.</p> <p>تبصره «۳» - دادگاه مکلف است ضمن صدور حکم به موافقت با خروج از تابعیت لیست اموالی را که تبعه خارجی مجاز به مالکیت آنها نیست را در حکم خود قید و محکوم‌له را مکلف به انتقال آنها ظرف مدت یک سال از تاریخ خروج از تابعیت نماید در غیر این صورت وفق ماده (۹۹۱) عمل خواهد شد.</p>	
<p>ماده (۹۸۷) قانون مدنی به شرح زیر اصلاح و تبصره یک آن حذف می‌شود.</p> <p>«زن ایرانی که با تبعه خارجه مزاجت می‌نماید به تابعیت ایرانی خود باقی خواهد ماند لکن در صورت تمایل به کسب تابعیت شوهر می‌تواند درخواست خروج از تابعیت ایران را بنماید.»</p>	<p>ماده (۹۸۷) قانون مدنی به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های آن حذف می‌شود.</p> <p>ماده (۹۸۷)</p> <p>زن ایرانی که با تبعه خارجه مزاجت می‌نماید به تابعیت ایرانی خود باقی خواهد ماند.</p>	(۹)
<p>حذف این ماده مورد پیشنهاد است.</p>	<p>ماده (۹۹۱) قانون مدنی به شرح زیر اصلاح می‌شود:</p> <p>ماده (۹۹۱)</p> <p>چنانچه افراد فاقد تابعیت و یا دارندگان تابعیت خارجی مالک مالی می‌باشند که برابر قوانین مالکیت آنها برای اشخاص</p>	(۱۰)

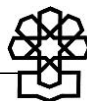
شماره ماده طرح	متن ماده	پیشنهاد
	<p>خارجی ممنوع است، مکلفند ظرف مدت یک سال از تاریخ مالکیت نسبت به انتقال مال وفق قوانین اقدام نمایند والا برابر قانون اجرای احکام مدنی آن مال توسط دادستان به فروش رسیده و وجوه آن به ایشان مسترد خواهد شد.</p>	
(۱۱)	<p>ماده (۱۰۶۰) ثبت ازدواج بانوان ایرانی با اتباع خارجی منوط به ارائه یا اجازه‌نامه از مرجع قضایی موضوع ماده (۹۸۳) این قانون است. مرد و زن باید درخواست خود را به ضمیمه مدارکی هویتی، تحصیلی، شغلی و سایر مدارک مقرر تقدیم دادگاه نمایند. تبصره «۱» - رعایت تبصره‌های «۲» و «۵» ماده (۹۸۳) این قانون توسط دادگاه الزامی است. تبصره «۲» - مدارک لازم جهت ارائه به دادگاه توسط زن و مرد ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون به پیشنهاد وزارت امور خارجه به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p> <p>تبصره «۳» - قاضی می‌تواند در راستای حمایت از زوجه و کودکان وی با در نظر گرفتن اوضاع و احوال ثبت ازدواج را منوط به قبول تعهداتی از سوی مرد در هنگام ثبت نکاح یا اخذ تضمین‌های لازم و یا انجام اقدامات خاصی نماید.</p>	<p>حذف این ماده مورد پیشنهاد است.</p>

پیشنهاد	متن ماده	شماره ماده طرح
<p>در ماده (۳) این طرح بیان گردید. فلذا حذف این ماده مورد پیشنهاد است.</p>	<p>ماده (۴۵) قانون ثبت احوال مصوب ۱۳۵۵/۴/۱۶ و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می‌گردد:</p> <p>ماده (۴۵)</p> <p>هرگاه هویت یا تابعیت افراد مورد تردید واقع گردد و با ارائه مدارک از سوی فردی که هویت یا تابعیت وی مورد تردید قرار گرفته، موضوع مرتفع نگردد، مطابق ماده (۹۸۱) قانون مدنی عمل خواهد شد.</p>	(۱۲)
<p>حذف این ماده مورد پیشنهاد است.</p>	<p>یک بخش و ماده به شرح زیر پس از ماده (۴۶) قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳/۹/۲۷ و اصلاحات بعدی آن الحاق می‌گردد:</p> <p>بخش چهارم - سایر معافیت‌ها</p> <p>ماده (۴۶) مکرر - اشخاص ذکور که تابعیت ایران را تحصیل می‌نمایند با دارا بودن شرایط زیر صرفاً از انجام خدمت دوره ضرورت معاف بوده و درخصوص ایشان کارت معافیت از خدمت دوره ضرورت صادر خواهد شد.</p> <p>الف) چنانچه خدمت دوره ضرورت یا معادل آن را در کشور متبوع قبلی خود گذرانده باشند.</p> <p>ب) چنانچه سن ایشان در هنگام طرح دعوی جهت اخذ تابعیت ایران از ۲۰ سال بیشتر باشد.</p>	(۱۳)

شماره ماده طرح	متن ماده	پیشنهاد
	<p>ج) چنانچه برابر دستور مقام معظم رهبری و یا مصوبه شورای عالی امنیت ملی از انجام این تکلیف معاف شده باشند.</p>	
(۱۴)	<p>بار مالی ناشی از اجرای این قانون به صورت یک یا ترکیبی از موارد زیر توسط دولت تأمین می‌شود. مبالغ مندرج در بند «ج» به‌عنوان درآمد قوه قضائیه به حساب قوه قضائیه واریز خواهد شد.</p> <p>الف) پیش‌بینی در بودجه سنواتی،</p> <p>ب) پرداخت مبالغی به صورت نقد یا تقسیط توسط افرادی که به تابعیت ایران پذیرفته می‌شوند با در نظر گرفتن بار مالی برای کشور شأن و مقام علمی، خدمات منشأ اعطای تابعیت توان مالی متقاضی و سایر ملاحظات.</p> <p>آیین‌نامه اجرایی این بند شامل نحوه تشخیص و محاسبه این مبلغ و پرداخت آن ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور خارجه و امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p> <p>ج) اخذ هزینه دادرسی به میزان بهای تمام شده رسیدگی به موضوع در مرجع قضایی مگر آنکه برابر مقررات اعسار یا ورشکستگی متقاضی از پرداخت اثبات گردد.</p> <p>د) تاسی درصد (۳۰٪) مبلغ مندرج در بند «ج»</p>	<p>این ماده درصدد اصلاح ایراد اصل هفتادوپنجم قانون اساسی در این طرح می‌باشد. بند دوم این طرح با توجه به اینکه عموماً این افراد از قشر کم‌بضاعت آن جامعه هستند پیشنهاد نمی‌گردد.</p>

پیشنهاد	متن ماده	شماره ماده طرح
با توجه به مصوبه مجلس در خصوص این طرح، حسب مورد باید اصلاح شود.	از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، مواد (۹۷۷) و (۹۷۹) و (۹۸۸)، (۹۸۹) و (۹۹۰) قانون مدنی مصوب ۱۳۱۴/۱۱/۲۰ و اصلاحات بعدی آن و قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردن خارجی مصوب ۱۳۸۵/۷/۲ و سایر قوانین و مقررات مغایر نسخ می‌گردد.	(۱۵)

نتیجه‌گیری

این طرح درصدد اصلاح برخی از قوانین مربوط به تابعیت است که عمده آن درخصوص تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی و مردان خارجی است.

با توجه به اینکه در این طرح پیشنهادهای مناسبی برای اصلاح برخی از احکام مربوط به تابعیت وجود دارد و همچنین لایحه‌ای از سوی دولت با موضوع اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی و مردان خارجی در جلسه هیئت وزیران تصویب شده و در حال ارسال به مجلس می‌باشد و از سوی دیگر طرحی با موضوع کاملاً مشابه با عنوان لایحه مذکور در دستور کار کمیسیون قضایی و حقوقی می‌باشد، فلذا پیشنهاد می‌گردد طرح اصلاح برخی از قوانین مربوط به تابعیت که در این گزارش به صورت تفصیلی مورد بررسی قرار گرفته است، مجدداً به کمیسیون قضایی و حقوقی ارجاع شده و مواد آن با لایحه فوق‌الذکر همزمان مورد بررسی قرار گیرد.

پیشنهاد‌های اصلاحی در صورت ارجاع مجدد این طرح به کمیسیون قضایی و حقوقی در این گزارش بیان شده است.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱-۱۶۰۹۳

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: اظهار نظر کارشناسی درباره: «طرح اصلاح برخی از قوانین مربوط به تابعیت»

نام دفتر: مطالعات حقوقی (گروه حقوق خصوصی)

تهیه و تدوین کنندگان: محمود رضایی، احمد حکیم جوادی

ناظر علمی: مهدی عبدالملکی

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ شروع مطالعه: ۱۳۹۶/۸/۴

تاریخ خاتمه مطالعه: ۱۳۹۷/۹/۵

تاریخ انتشار: ۱۳۹۷/۰۹/۰۶